

265894
24.11.1977

B
ki
vd.B

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 - 'S-GRAVENHAGE - TEL. 614941

MINISTERRAAD 25 nov. 1977/46 Na wijz. aanvaard

Aan de Minister-President
Voorzitter van de Raad
van Ministers

Dienstonderdeel: Directie Integratie Europa

Datum: 23 november 1977

Onderwerp: Conclusies van de Coördinatie
Commissie voor Europese Integratie-
en Associatieproblemen
dd. 23 november 1977

Kenmerk: DIE-302.185

TER BEHANDELING IN DE MINISTERRAAD D.D. 25 NOVEMBER 1977

Hierbij doe ik U toekomen de conclusies van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen op 23 november 1977.

Spoedshalve zend ik afschrift dezes rechtstreeks aan de leden van de Ministerraad en aan alle Staatssecretarissen toe.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

M. V. A. K.

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese
Integratie- en Associatieproblemen d.d. 23 november 1977

De Coördinatie Commissie heeft op 23 november de volgende agenda behandeld:

Vorbereiding van de Ontwikkelingsraad 28 november

1. Coördinatie en harmonisatie van de ontwikkelings-samenwerking.
2. Hulp aan niet-geassocieerde ontwikkelingslanden.
3. Betrekkingen met de niet-gouvernementele organisaties.
4. Voedselhulp.
5. CIES-Special Action.

De Ministerraad moge worden verzocht akkoord te willen
gaan met de op deze agendapunten bereikte conclusies
en overwegingen.

Vorbereiding Ontwikkelingsraad van 28 november

1. Coördinatie en harmonisatie van de ontwikkelings-
samenwerking

a. Spoed- en humanitaire hulp.

Het Nederlandse initiatief inzake uitvoerings-
modaliteiten van deze nieuwe vorm van
Gemeenschapsbeleid heeft geleid tot consensus.

De Coördinatie Commissie kan instemmen
met deze modaliteiten.

b. Coördinatie en harmonisatie van de bilaterale
hulp.

De Belgische delegatie heeft voorgesteld om op
pragmatische wijze te geraken tot betere coör-
dinatie van de bilaterale hulp van de Lid-
Staten.

Nederland heeft tot dusverre het standpunt
ingenomen dat tegen het voorstel weinig be-
zwaren kunnen worden ingebracht, alhoewel hier-
mede een nieuwe stap wordt gezet op de weg
naar harmonisatie en coördinatie zonder enige
zekerheid, dat het eindresultaat de Nederlandse
ontwikkelingsvisie weerspiegelt. Nederland
heeft wel aangedrongen op een minder institu-
tionele benadering.

De Coördinatie Commissie meende dat Neder-
land zou kunnen instemmen met het Bel-
gische voorstel, gelet ook op het Neder-
landse memorandum inzake de rol van de EG
op het terrein van de ontwikkelingssamen-
werking. Nederland heeft echter een duidel-
ijke voorkeur voor een flexibele opzet
door middel van ad hoc bijeenkomsten. Van
Nederlandse zijde zal bovendien worden
aangevoerd/overeenstemming over het per
sector te voeren beleid in het algemeen
prealabel dient te zijn wil men tot een
zinnvolle coördinatie/geraken. Nederland
kan hierbij steunen op de Raadsresolutie
van 8 november 1976.

c. Stand van de lopende werkzaamheden bij de
Commissie.

Naar verwachting zal de Commissie een overzicht
geven; tevens is een Commissie-dokument in het
voornitzicht gesteld inzake de omvang, alsmede
de geografische verdeling van de hulp der Lid-
Staten en van de Gemeenschap. Dit dokument is
nog niet voorhanden.

De Coördinatie Commissie meende dat derge-
lijk Commissieverslag uitermate nuttig is
en een regelmatige herhaling daarvan ook
in / recente afspraken tussen Commis-
sie en Raad dat de Commissie iedere 3
maanden verslag zou doen aangaande de
zaken die zij in voorbereiding heeft.

/dat

/van de hulp

/overeenstemming is met

d. Onderlinge invloed van het beleid inzake de ontwikkelingssamenwerking en het overige beleid van de Gemeenschap.

Dit onderwerp heeft het karakter van een gespreksthema. In de voorbereidende discussie zijn terzake inmiddels 4 hoofdpunten onderscheiden:

- dient een differentiatie te worden ingevoerd in de verschillende categorieën van ontwikkelingslanden met het oog op het ontwikkelingsbeleid?
- kan men een verband leggen tussen verdergaande liberalisering van de handel met ontwikkelingslanden en interne structuurmaatregelen?
- welke vormen van industrialisatie in de ontwikkelingslanden gaan wij aanmoedigen met onze ontwikkelingssamenwerking?
- kan de ontwikkelingshulp een middel bieden bij de ontwikkeling van de economie op wereldniveau en bij de bestrijding van de werkeloosheid?

De Coördinatie Commissie onderschreef de relevantie van de 4 bovenstaande vragen en meende dat de in deze vragen neergelegde verbanden terecht werden gelegd. In deze bestond evenwel enige twijfel m.b.t. vraag 4 in die zin dat het tactisch minder opportuun lijkt het herstel van de wereldeconomie en de bestrijding van de werkeloosheid met elkaar in verband te brengen, indien gevreesd moet worden dat hierdoor juist het protectionisme in de kaart wordt gespeeld. De Coördinatie Commissie meende voorts dat de gedachte aan complementariteit, hoewel zij in deze zeker een rol speelt, niet te zwaar moeten worden benadrukt. Gemeend werd voorts dat Nederland zich zou dienen te verzetten tegen een tendens om de ontwikkelingshulp in sterke mate in het teken van de exportbevordering te zien. Zulks uiteraard onverminderd de noodzaak van exportbevordering op zich.

De Coördinatie Commissie meende ook dat nu een verdere inventarisatie dient plaats te vinden van eventuele verbanden tussen ontwikkelingsbeleid en overige vormen van beleid, zij het onder bovenvermeld voorbehoud van tactische aard. Het Comité van PV's zou er voorts op moeten toezien dat nodige coördinatie met overige werkgroepen in deze exercitie wordt betracht.

2. Financiële en technische bijstand aan niet-geassocieerde landen

In het geding is de vraag of voorzien moet worden in een meerjarenbeleid. Uitsluitend Frankrijk wenst te voorzien in een jaarlijkse vaststelling.

De Coördinatie Commissie meende m.b.t. deze vraag dat zij de wenselijkheid kan bevestigen van een basis-verordening (derhalve een meerjarenbeleid), doch gekoppeld aan een jaarlijks oriënterend debat in de Raad. Het leek niet nuttig nu in enig compromis tegemoet te komen aan de Franse opstelling.

Voorts staat nog uit de vraag of de Raad zich dient uit te spreken m.b.t. de 45 muc, die mede op sterke aandrang van het EP op de EG-begroting voor 1977 is geplaatst voor hulp aan niet-geassocieerden. Het EP meent dat de Commissie zonder nader Raadsbesluit kan overgaan tot besteding van dit bedrag.

De Coördinatie Commissie meende, mede gelet op het uiterst ongewenste precedent welke dit zou opleveren voor de verhouding tussen EP en Raad m.b.t. de begroting, dat de Raad terzake van die besteding een uitspraak zou dienen te doen. Hiermede wordt tevens bevestigd de positie welke te dien aanzien tijdens de Budgetraad op 22 november door Nederland is ingenomen.

3. Betrekkingen Gemeenschap-NGO

Aan de Raad ligt ter beslissing voor de vraag naar de hoogte van de Gemeenschapsbijdrage in de hierbedoelde projecten. Deze bedroeg tot dusver maximaal 50 %. Een hogere bijdrage tot maximaal 75 % lijkt wenselijk, doch Frankrijk verzet zich hiertegen. Een compromis is thans ingebracht, waarbij in die 75 % wordt ingegrepen een bijdrage van andere donors.

De Coördinatie Commissie kan met dit compromis akkoord gaan.

4. Voedselhulp

- melkpoeder, volume voor 1978

De Commissie meent dat het voorzitterscompromis om de omvang van de melkpoederhulp voor 1978 te stellen op 105.000 ton niet aanvaardbaar is, omdat dan zij te weinig heeft om het zgn. Flood project, dat de Gemeenschap samen met de Wereldbank in India in uitvoering zou brengen, te ondersteunen.

Bij afwezigheid van nadere gegevens omtrent eventuele financieringsmogelijkheden en omtrent de veronderstelde effectiviteit van het project, meende de Coördinatie Commissie uitsluitend te kunnen stellen dat van Nederlandse zijde actief diende te worden deelgenomen aan het zoeken van een oplossing voor de financiering van de extra 31.000 ton, die de Commissie boven de 105.000 ton meent nodig te hebben.

- melkpoeder 1977

De vraag staat nog open naar de besteding van de 14 muc, welke door het EP zijn gevoteerd voor de opvoering van het volume van de melkpoederhulp in 1977. Verschillende Lid-Staten menen dat dit bedrag dient te worden verdeeld over granenhulp en melkpoederhulp. Een voorzitterscompromis voor een fifty-fifty verdeling ligt thans voor.

De Coördinatie Commissie stemde in met het compromis van het voorzitterschap.

- omvang van de granenhulp 1978.

De Commissie heeft voorgesteld het totale tonnage van Gemeenschap plus Lid-Staten te verhogen met 363.000 ton tot 1.650.000 ton. Zulks dus in vergelijking met het volume van het vorige jaar. In het geding is tevens hoe deze verhoging dient te worden verdeeld over Lid-Staten enerzijds en Gemeenschap anderzijds. Deze verhouding was tot dusver 44 % : 56 %.

De Coördinatie Commissie meende dat Nederland zo concreet en substantieel mogelijke verhoging diende na te streven. Voorts wat de verdeling over Lid-Staten en Gemeenschap betreft kan Nederland akkoord gaan met een verdeling van 40 % : 60 %. De wenselijkheid van besluitvorming op de komende Raad wordt overigens ten zeerste benadrukt gelet op de commitments welke zijn aangegaan tijdens de Wereldvoedselconferentie.

5. CIES, Special Action

Tijdens de sluitingszitting van de conferentie over Internationale Economische Samenwerking (CIES) zijn de ontwikkelde landen overeengekomen een speciale aktie te ondernemen ten gunste van bepaalde ontwikkelingslanden ten belope van 1 miljard dollar. Het aandeel van de Gemeenschap hierin is 385 miljoen dollar; deze hulp zal worden gekanaliseerd via de IDA (Internationale Ontwikkelingsassociatie). De hulp is tijdens de CIES gekarakteriseerd als een "aide rapide"; de Franse positie dreigt echter een snelle uitvoering in de weg te staan.

Drie vragen liggen thans voor:

- a. Wie maakt de lijst van te begunstigen landen: IDA of de Gemeenschap?
- b. Welke criteria gelden voor de verdeling, i.h.b. de vraag of er een maximum per continent moet gelden en/of een maximum per land moet gelden?
- c. De kwestie van de (on)gebondenheid van deze hulp.

Met betrekking tot vraag a. meende de Coördinatie Commissie dat volgehouden diende te worden dat IDA de lijst opmaakt. Ten aanzien van vraag b. achtte de Coördinatie Commissie het opportuun akkoord te gaan met de in het gesprek zijnde plafonds van onderscheidelijk 50 % (per continent) en 20 % (per land), dit onder voorbehoud dat dit voor IDA acceptabel blijkt.

Voor wat de kwestie van de gebondenheid van deze hulpvorm betreft, werd gemeend dat/de bestedingen van de communautaire bijdragen IDA zich zou dienen te oriënteren aan de praktijk die wordt gevolgd m.b.t. de bijdragen van de V.S. en Japan, zij het dat m.b.t. de Gemeenschapsbijdrage minder restrictief behoeft te worden gehandeld: ook besteding in andere voor deze bijdrage in aanmerking komende landen zou kunnen worden toegestaan. De Gemeenschap zou eventueel een lijst van dergelijke landen kunnen opstellen.

het

bij